

3. ภาชนะดินเผา ภายในเรือพบชิ้นส่วนภาชนะดินเผาหลายประเภทเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ มีทั้งภาชนะที่ผลิตจากแหล่งเตาในประเทศจีน ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งกันแหลมที่มีรูปแบบคล้ายภาชนะดินเผาแบบแอมฟอร่า (amphorae) ภาชนะดินเผาเนื้อดินที่ผลิตจากแหล่งเตาภายในประเทศ และภาชนะดินเผาบางรูปแบบที่ยังไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๙๐๘ ชิ้น น้ำหนักรวม ๓๑๖.๒๘ กิโลกรัม

จากการจำแนกชิ้นส่วนภาชนะดินเผาทั้งที่ได้จากการรวบรวมจากการขุดขึ้นมาก่อนของชาวบ้าน และจากการขุดค้นทางโบราณคดี แบ่งประเภทของภาชนะได้เป็น ภาชนะดินเผาเนื้อดิน (earthenware) และภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (stoneware)

3.1 ภาชนะดินประเภทเผาเนื้อดิน (earthenware) พบเป็นจำนวนมาก ทั้งสภาพแตกหักเป็นเศษชิ้นเล็ก ๆ และสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ รูปแบบของภาชนะเนื้อดินที่พบนี้แบ่งได้เป็น ภาชนะแบบหม้อมีสัน ภาชนะมีพวย ภาชนะคอสูง ภาชนะมีฝาปิด และภาชนะมีเชิง รายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ภาชนะดินเผาประเภทหม้อมีสัน บริเวณไหล่ภาชนะทำเป็นสัน ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ เนื้อดินหยาบมีเม็ดกรวดผสมอยู่มาก บริเวณไหล่ภาชนะทำเป็นสัน เนื้อภาชนะบางเผาไม่สุก ส่วนลำตัวถึงกันภาชนะส่วนใหญ่ทำลวดลายเชือกทาบและขูดขีด ภาชนะส่วนใหญ่มีร่องรอยเผาไหม้และคราบเขม่าที่กันภาชนะอันเนื่องมาจากการใช้งาน ภาชนะบางใบมีขนาดใหญ่และมีร่องรอยคราบบางอย่างติดอยู่ด้านใน บางใบพบว่ามีเมล็ดข้าวติดอยู่ด้านในภาชนะ ภาชนะดินเผาประเภทหม้อมีสันเหล่านี้สันนิษฐานน่าจะผลิตขึ้นในท้องถิ่นสำหรับเป็นภาชนะในการประกอบอาหาร เนื่องจากเนื้อภาชนะบาง และมีร่องรอยคราบเขม่าที่กันภาชนะเกือบทุกใบ ภาชนะดินเผาประเภทนี้มักพบในแหล่งโบราณคดีในวัฒนธรรมทวารวดีในบริเวณภาคกลาง สันนิษฐานว่าภาชนะดินเผาประเภทหม้อมีสันที่พบภายในเรือลำนี้ อาจเป็นภาชนะที่ใช้ในการประกอบอาหารภายในเรือสำหรับลูกเรือ



ภาพที่ 8-9 ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาแบบหม้อมีสันที่พบภายในเรือ กันภาชนะมี

3.1.2 ภาชนะดินเผาทรงกลมสภาพสมบูรณ์ จำนวน ๒ ใบ จำนวนหนึ่งเป็นชิ้นส่วนของภาชนะทรงกลม ลักษณะเป็นหม้อทรงกลมก้นกลม คอสั้น บริเวณไหล่ภาชนะทำเป็นเส้นนูน หรือสันเล็ก ๆ บริเวณลำตัวผิวเรียบ ส่วนก้นตกแต่งด้วยลายเชือกทาบและจุดขีด พบในตัวเรือบริเวณใกล้กับท้ายเรือ โดยใบหนึ่งมีชิ้นส่วนของเครื่องจักสานลักษณะคล้ายเสื่อติดอยู่ที่ผิวด้านนอกบริเวณด้านข้างภาชนะ



ภาพที่ 10-11 ภาชนะดินเผาทรงกลม มีเศษเครื่องจักสานติดอยู่ที่ผิวด้านนอก



ภาพที่ 12 ภาชนะดินเผาทรงกลม มีร่องรอยการใช้งาน

3.1.3 ภาชนะมีพวย หม้อน้ำมีพวย หรือกุ่มที่มีลักษณะทรงกลม คอสูง ปากผายคล้ายแจกัน มีพวยติดอยู่บริเวณไหล่ภาชนะ สำหรับบรรจุของเหลว เช่น น้ำ นํ้านม พบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมทวารวดี หน้าที่การใช้งานของหม้อมีพวยนี้มีทั้งใช้ในชีวิตประจำวันและใช้พิธีกรรม หม้อมีพวยขนาดใหญ่มักใช้ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่หม้อขนาดเล็กใช้ในกิจพิธีทางศาสนา



ภาพที่ 13 ภาชนะมีพวย หม้อน้ำมีพวยหรือกุ่ม



ภาพที่ 14 พวยของภาชนะแบบกุ่ม

3. ภาชนะดินเผา ภายในเรือพบชิ้นส่วนภาชนะดินเผาหลายประเภทเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ มีทั้งภาชนะที่ผลิตจากแหล่งเตาในประเทศจีน ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งกันแหลมที่มีรูปแบบคล้ายภาชนะดินเผาแบบแอมฟอร่า (amphorae) ภาชนะดินเผาเนื้อดินที่ผลิตจากแหล่งเตาภายในประเทศ และภาชนะดินเผาบางรูปแบบที่ยังไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๙๐๘ ชิ้น น้ำหนักรวม ๓๑๖.๒๘ กิโลกรัม

จากการจำแนกชิ้นส่วนภาชนะดินเผาทั้งที่ได้จากการรวบรวมจากการขุดขึ้นมาก่อนของชาวบ้าน และจากการขุดค้นทางโบราณคดี แบ่งประเภทของภาชนะได้เป็น ภาชนะดินเผาเนื้อดิน (earthenware) และภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (stoneware)

3.1 ภาชนะดินประเภทเผาเนื้อดิน (earthenware) พบเป็นจำนวนมาก ทั้งสภาพแตกหักเป็นเศษชิ้นเล็ก ๆ และสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ รูปแบบของภาชนะเนื้อดินที่พบนี้แบ่งได้เป็น ภาชนะแบบหม้อมีสัน ภาชนะมีพวย ภาชนะคอสูง ภาชนะมีฝาปิด และภาชนะมีเชิง รายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ภาชนะดินเผาประเภทหม้อมีสัน บริเวณไหล่ภาชนะทำเป็นสัน ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ เนื้อดินหยาบมีเม็ดกรวดผสมอยู่มาก บริเวณไหล่ภาชนะทำเป็นสัน เนื้อภาชนะบางเผาไม่สุก ส่วนลำตัวถึงกันภาชนะส่วนใหญ่ทำลวดลายเชือกทาบและขูดขีด ภาชนะส่วนใหญ่มีร่องรอยเผาไหม้และคราบเขม่าที่กันภาชนะอันเนื่องมาจากการใช้งาน ภาชนะบางใบมีขนาดใหญ่และมีร่องรอยคราบบางอย่างติดอยู่ด้านใน บางใบพบว่ามีเมล็ดข้าวติดอยู่ด้านในภาชนะ ภาชนะดินเผาประเภทหม้อมีสันเหล่านี้สันนิษฐานน่าจะผลิตขึ้นในท้องถิ่นสำหรับเป็นภาชนะในการประกอบอาหาร เนื่องจากเนื้อภาชนะบาง และมีร่องรอยคราบเขม่าที่กันภาชนะเกือบทุกใบ ภาชนะดินเผาประเภทนี้มักพบในแหล่งโบราณคดีในวัฒนธรรมทวารวดีในบริเวณภาคกลาง สันนิษฐานว่าภาชนะดินเผาประเภทหม้อมีสันที่พบภายในเรือลำนี้ อาจเป็นภาชนะที่ใช้ในการประกอบอาหารภายในเรือสำหรับลูกเรือ



ภาพที่ 8-9 ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาแบบหม้อมีสันที่พบภายในเรือ กันภาชนะมี

3.1.2 ภาชนะดินเผาทรงกลมสภาพสมบูรณ์ จำนวน ๒ ใบ จำนวนหนึ่งเป็นชิ้นส่วนของภาชนะทรงกลม ลักษณะเป็นหม้อทรงกลมก้นกลม คอสั้น บริเวณไหล่ภาชนะทำเป็นเส้นนูน หรือสันเล็ก ๆ บริเวณลำตัวผิวเรียบ ส่วนก้นตกแต่งด้วยลายเชือกทาบและขูดขีด พบในตัวเรือบริเวณใกล้กับท้ายเรือ โดยใบหนึ่งมีชิ้นส่วนของเครื่องจักสานลักษณะคล้ายเสื่อติดอยู่ที่ผิวด้านนอกบริเวณด้านข้างภาชนะ



ภาพที่ 10-11 ภาชนะดินเผาทรงกลม มีเศษเครื่องจักสานติดอยู่ที่ผิวด้านนอก



ภาพที่ 12 ภาชนะดินเผาทรงกลม มีร่องรอยการใช้งาน

3.1.3 ภาชนะมีพวย หม้อน้ำมีพวย หรือกุ่มที่มีลักษณะทรงกลม คอสูง ปากผายคล้ายแจกัน มีพวยติดอยู่บริเวณไหล่ภาชนะ สำหรับบรรจุของเหลว เช่น น้ำ นํ้านม พบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมทวารวดี หน้าที่การใช้งานของหม้อมีพวยนี้มีทั้งใช้ในชีวิตประจำวันและใช้พิธีกรรม หม้อมีพวยขนาดใหญ่มักใช้ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่หม้อขนาดเล็กใช้ในกิจพิธีทางศาสนา



ภาพที่ 13 ภาชนะมีพวย หม้อน้ำมีพวยหรือกุ่มที่



ภาพที่ 14 พวยของภาชนะแบบกุ่มที่